

Het vervolgonderwijs

In de dertiger jaren was het aantal leerlingen dat niet meer een school voor voortgezet onderwijs bezocht vrij groot. Voor hen was het lager onderwijs eindonderwijs.

In die tijd werd aan deze leerlingen dan ook een getuigschrift meegegeven bij het verlaten van de school. Het gebeurde wel vaak, echter ook weer niet altijd.

Na de oorlog is dit nog één keer gebeurd volgens de notulen van het bestuur en wel in 1955. Als laatste agendapunt van de notulen staat: "Voor de leerlingen die de school verlaten worden de aan hen uit te reiken diploma's door het bestuur getekend".

Langzamerhand raken steeds meer ouders overtuigd van het nut van een vervolgopleiding voor hun kind(eren). Steeds meer kinderen bezoeken de H.B.S, U.L.O, Huishoudschool, Landbouwschool of Technische school.

Hoe verder de tijd vorderde, hoe kleiner het aantal leerlingen dat naar de huishoudschool en de landbouwschool ging. De beide laatste vormen van onderwijs, die in Tange Alteveer konden worden bezocht, werden in de zestiger jaren opgeheven wegens een tekort aan leerlingen.

De groep leerlingen die de H.B.S. ging bezoeken, groeide daarentegen. Dit was vooral te danken aan de ijver en inzet van het hoofd der school de heer C. Andringa. Hij stimuleerde de leerlingen om "verder" te leren en probeerde ook zoveel mogelijk ouders van het nut hiervan te overtuigen. De leerlingen die in zijn ogen in aanmerking kwamen om naar de H.B.S of U.L.O. te gaan kregen extra hulp (na schooltijd) om zo goed mogelijk te worden voorbereid. Relatief gezien heeft de Hervormde School, evenals de huidige Regenboog, steeds een vrij groot aantal leerlingen naar het Ubbo Emmius Lyceum verwezen.

Het mag worden opgevat als een compliment voor de Regenboog (en vroeger voor de Herv. School), dat meerdere leraren van bovengenoemd lyceum de opmerking maken (en hebben gemaakt): "De groep uit Onstwedde is groot, maar vooral goed!!"

Een vooruitstrevende school

Er waren (en er zijn) mensen uit omliggende plaatsen die de Hervormde School als conservatief bestempel(d)en.

Was (is) dat terecht? Zeker niet in alle opzichten en vaak is het tegendeel waar.

Zo kreeg het bestuur een bericht in 1935 dat er "schoolradio-uitzendingen" zouden worden uitgezonden, speciaal voor de hoogste klassen. Het bestuur heeft dit uitvoerig besproken en kwam tot het volgende besluit:

"Er zou een bespreking worden gehouden met de radio-centrale van Meijer. Als Meijer het aanleggen van de radio wilde verzorgen als reclame, dan zou de school gebruik maken van de radio uitzendingen die voor het onderwijs waren bedoeld"

Omdat lang niet iedereen in Onstwedde over een radio beschikte was dit een heel slim voorstel. De kinderen zouden thuis zeker vertellen over de uitzendingen en dat was dus een hele goede reclame voor de radio-centrale.

Of Meijer de radio toen al heeft aangelegd is niet helemaal duidelijk, maar kort na de oorlog werd er geregeld gebruik van gemaakt.

De programma's die beluisterd werden, werden uitgezonden door de N.C.R.V.

Bij deze uitzendingen werden ook boekjes uitgegeven waarvan zo hier en daar nog wel wat exemplaren bewaard zijn gebleven.

In 1957 ligt er een plan voor het aanschaffen van een filmtoestel, tenminste, als er geld voor is.

Dat bleek het geval te zijn, zodat men in 1957 de trotse bezitter van een heus filmtoestel was. Of het toestel veel is gebruikt, wordt niet vermeld.

In 1969 wordt een superfax aangeschaft. Dit was een apparaat waarmee men

teksten of afbeeldingen kon "inbranden" in een zo genaamd moederblad. Dit moederblad werd vervolgens op een stencilmachine bevestigd waarna het afdrukken kon beginnen.

Dat lang niet alle scholen over een dergelijk apparaat beschikten blijkt duidelijk. Er wordt namelijk een afspraak gemaakt met de ULO en met de Gereformeerde School dat zij ook gebruik mochten maken van deze superfax tegen een vergoeding van f 3,- per bladzijde.

Hieruit mag wel duidelijk zijn dat de Hervormde School een school was die niet bang was om moderne middelen te gebruiken om uiteindelijk de leerlingen hun voordeel er mee te laten doen.

Bij de opvoeding van de kinderen behoorde vanzelfsprekend ook hoe de kinderen zich moesten gedragen op de weg van en naar school. Doordat het verkeer steeds intensiever werd was het van belang dat de kinderen leerden hoe hiermee om te gaan.

Zo werd rond 1950 op beperkte schaal "verkeersles" gegeven. Als de leerstof behandeld was werd dat afgesloten met een examen.

Eerst werd er een theoretisch examen afgelegd en daarna moest er worden gefietst door het dorp. Terwille van dit examen waren op de meest onverwachte plekken tijdelijk verkeersborden opgesteld. De controleurs hielden op een verborgen plekje de zenuwachtige kandidaten in de gaten. Was het examen foutloos verlopen, dan kreeg de gelukkige naast het verkeersdiploma ook nog een Veilig Verkeer speldje. Helaas werden deze speldjes niet zo vaak uitgereikt.

Toch was de invoering van het verkeersonderwijs nuttig; zeker in deze tijd is het een zeer belangrijk vak.

Behalve het stapsgewijs vertrouwd maken met het toenemende verkeer, nam het bestuur ook nog andere (voorzorgs)maatregelen die hadden te maken met het toenemende verkeer, waarbij kinderen steeds meer risico liepen om een ongeluk te krijgen.

Er werd een collectieve W.A.verzekering afgesloten voor de leerlingen. Deze verzekering was van kracht vanaf een half uur voordat de school begon tot een half uur na het uitgaan van de school. De premie die betaald moest worden bedroeg 1 cent per leerling. Of dit per dag, week, maand of jaar is wordt niet vermeld.

Samenwerking met andere scholen

Halverwege de vijftiger jaren is er reeds sprake van samenwerking met andere christelijke scholen in de buurt. Zo had de christelijke school in Vledderveen in 1954 een probleem; er waren onvoldoende leerlingen om een tweemansschool in stand te houden. Daarom werd aan de Hervormde School in Onstwedde gevraagd of ze enige leerlingen wilden afstaan zodat de christelijke school in Vledderveen zijn tweede leerkracht kon behouden. Het bestuur stemde in met dit verzoek waarop enkele leerlingen die het dichtst bij de school van Vledderveen woonden, in overleg met hun ouders, werden overgeplaatst.

In 1956 kwam er een soortgelijk verzoek van de Holte met dit verschil, dat men hier een derde leerkracht wilde behouden.

Ook deze keer besloot het bestuur zijn medewerking te verlenen. Er werd afgesproken dat er gezinnen met kinderen, die dicht bij de Holte woonden, zouden worden bezocht door een bestuurslid van de Holte en een bestuurslid van de Hervormde School.

Een voor de hand liggende vraag is: "Hoe is het mogelijk dat een school zo maar leerlingen afstaat aan een andere school?" Het antwoord is eveneens voor de hand liggend: Er waren leerlingen zat!"

Het afstaan van leerlingen (in goed overleg met alle betrokkenen) was echter niet gebaseerd op de gedachte: "Aan een boom zo vol geladen mist men één, twee pruimpjes niet". Hier was serieus het begrip "naastenliefde" in het spel. Het bestuur van de Hervormde School had er duidelijk geen behoefte aan dat er in de omgeving christelijke scholen in het nauw werden gedreven.

In 1961 zou, in voorgaande termen gesproken, de volgende uitdrukking van toepassing kunnen zijn: "het hemd is nader dan de rok". Het was ook nu weer de christelijke school van Vledderveen die wel graag enkele leerlingen wilde lenen. Dit was niet mogelijk want het bestuur had op grond van artikel 56 een extra leerkracht aangevraagd omdat de zesde klas zo groot was.

1960.

*Wandelclub van meester Andringa;
V.l.n.r. Jannie Wakker, Rikie Tempel,
Henk Huiting, Uwe Schenkel, Klaas
Okken, Bé Bessembinders, Jan Wakker,
Frederik Bessembinders, meester
Andringa*

Zending

De houding ten opzichte van de christelijke scholen te Vledderveen en Holte is aangeduid als een vorm van "naasteliefde". Ook voor naasten op grote afstand heeft onze school reeds lang aandacht gehad. Het is al tientallen jaren gewoonte dat de kinderen op maandagmorgen geld mogen meenemen voor de zending.

Onvergetelijk is de periode dat het hoofd van de school 's maandagmorgens met het "negertje" rond ging. Als er een munt in de gleuf werd gedaan, maakte het negertje een knikkende beweging met het hoofd. Er werd dan ook zelden een dubbeltje in gedaan. De kinderen namen veel liever 10 losse centen mee. Dat betekende dus veel "knikwerk" voor het negertje. Ook nu nog wordt er elke week geld ingezameld voor de zending.

De groepen 1 en 2 (kleutergroepen) nemen elke week geld mee voor de Suriname Zending. Dit stamt nog uit de tijd van de Chr. Nationale Kleuterschool (1971 - 1978). Bij de splitsing (waarover u elders in dit boek kunt lezen) is men op dezelfde voet verder gegaan met het sparen voor de zending.

Het zendingsgeld van de overige groepen (3 t/m 8) wordt verdeeld tussen "De Raad voor de Zending" te Oegstgeest en de "Gereformeerde Zendingsbond" (G.Z.B.) gevestigd in Zeist.

Bovendien wordt er regelmatig deelgenomen aan zendingsprojecten.

De opbrengst wordt in elke schoolkrant gepubliceerd. (b.v. januari 1996 tot april 1996 f660,15)